

Het 'zachte'

Het 'harde'

Special W.M.O. 2015 – bijlage bij het jaarbeeld 2014 B&W c.s. – jaargang 10

Terugblik

In het regeerakkoord van oktober 2012 werd aangekondigd dat de functies begeleiding en persoonlijke verzorging uit de AWBZ vervallen en er een nieuwe Wmo van kracht wordt per 1 januari 2015, waarin gemeenten taken toegewezen krijgen op het gebied van ondersteuning, begeleiding en verzorging. Meteen werd gemeld dat het gemeentelijk budget voor de huishoudelijke hulp (HH) met ingang van 2015 met 75% zou worden gekort... In het zorgakkoord van april 2013 bracht men deze maatregel terug tot een structurele korting van 40% (dit betreft een bedrag van ongeveer 650 miljoen euro). Verder werd de maatregel om nieuwe cliënten in de Wmo in 2014 geen HH meer te verstrekken ingetrokken. Een kleine pleister op de wonde!

Toekomst

Op 14 januari is het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer gegaan. De verwachting is dat de verordening per 1 juli wordt vastgesteld. Wat zijn de belangrijkste verschillen en gevolgen?

In de nieuwe Wmo 2015 is in plaats van de compensatieplicht de "maatwerkvoorziening" geïntroduceerd (art. 2.3.1 en 2.3.2): "een op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen". Er is een onderscheid gemaakt tussen het melden van een probleem en het aanvragen van een maatwerkvoorziening. Na melding doet het college onderzoek met als uitgangspunt de eigen verantwoordelijkheid van de melder/bom het probleem zelf of met hulp van zijn of haar directe omgeving op te lossen. Eventueel wordt gekeken of een vrijwilliger of een algemene voorziening een oplossing bieden. Pas wanneer dat allemaal niet voldoende is, komt melder in aanmerking voor een maatvoorziening. Gemeenten zullen dus wel degelijk bijvoorbeeld HH in moeten zetten als na onderzoek blijkt dat dit de meest passende, individuele oplossing is.

Voorliggend op de maatwerkvoorziening is de algemene voorziening: "een aanbod van diensten en activiteiten dat zonder uitgebreid vooronderzoek toegankelijk is en dat is gericht op het versterken van de zelfredzaamheid en participatie of opvang". Het ligt voor de hand dat gemeenten zich richten op het scheppen van algemene voorzieningen geschikt voor brede doelgroepen.

De compensatiedomeinen (waarop de overheid de burger met een belemmering diende te compenseren: huishouden voeren, medemensen ontmoeten, vervoer) worden in de Wmo 2015 niet meer benoemd. In plaats daarvan gaat het over "ondersteuning in de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie", "beschermde wonen" en "opvang".

De mogelijkheden om cliënten die met een vraag of een probleem bij het Wmo-loket komen door te verwijzen naar 'de markt' zijn verruimd.

Ook doorverwijzen naar voorzieningen & producten in de particuliere markt zijn toegestaan. Voor de maatwerkvoorziening blijft de inkomensafhankelijke eigen bijdrage van toepassing, met twee wijzigingen:

- Voor woningaanpassingen en hulpmiddelen (rolstoelen) voor kinderen mag nu een eigen bijdrage worden gevraagd
- De termijn van 3 jaar voor het betalen van een eigen bijdrage is losgelaten.

Dat betekent dat gemeenten in de praktijk zelf een bijdrage mogen vragen tot maximaal de kostprijs van de voorziening.

Trekkingsrecht

Verder mogen de gemeenten niet langer een Pgb in geld geven, dat gaat straks in de vorm van een trekkingsrecht via de Sociale Verzekeringsbank. Het Rijk denkt hiermee Pgb-fraude terug te kunnen dringen. Nu moeten gemeenten cliënten de keuze bieden tussen een Pgb en zorg in natura. Met een persoonsgebonden budget bepaalt cliënt zelf wie de zorgverlener is, en sluit zelf een zorgovereenkomst af (ook: zelf administratie voeren en betalen). Bij zorg in natura bepaalt de zorgaanbieder hoe cliënt de zorg krijgt en waar hij recht op heeft. Vanaf 2015 gaan gemeenten zelf beslissen, maar deze maatregel zal waarschijnlijk hun mogelijkheden om Pgb's op eigen wijze te regelen (denk aan vouchers of cheques) ook beperken.

Bekostiging

Gemeenten zijn druk bezig (nieuwe) vormen van bekostiging voor de ondersteuning in te richten. De bekostiging van de ZZP's die per 1 januari 2015 onder de Wmo gaan vallen, verloopt nu in de vorm van het PxQ-model, waarbij productieafspraken begrensd zijn met een maximum. Aanbieders worden betaald voor elke eenheid zorg (Q). Meer aanbieden genereert dus meer omzet. Maar er moet bezuinigd!

Veel gemeenten onderzoeken de mogelijkheden van andere vormen van bekostiging. De drie belangrijkste vormen zijn:

- 1 - Productiebekostiging (de gemeente spreekt met aanbieder diensten, activiteiten of trajecten af en betaling gaat overeenkomstig de overeengekomen prijs per dienst, activiteit of traject).
- 2 - Functiegerichte bekostiging (de gemeente betaalt voor de beschikbaarheid van een met aanbieder overeengekomen functie).
- 3 - Populatiegerichte bekostiging (de gemeente komt met aanbieder een maatschappelijke taak of opdracht overeen voor een afgebakende groep cliënten en betaling is verbonden aan het behaalde, meetbare resultaat).

In de praktijk zullen veel gemeenten overgaan tot een combinatie van vormen. Voor uitgebreidere informatie zie www.pianoo.nl of www.invoeringwmo.nl en uiteraard kunt u zich ook wenden tot ons!